

Krčki zbornik – Krk Almanac – Miscellanea di Veglia – Sammelband der Insel Krk, sv. 70, Povijesno društvo otoka Krka, Krk, 2014., 435 str.

U 2014. godini objavljen je 70 svezak časopisa/godišnjaka *Krčki zbornik* u izdanju Povijesnoga društva otoka Krka. Časopis je tematski raspoređen u nekoliko cjelina. Prva »Rasprave i članci« sadrži devet znanstveno-stručnih radova, slijede »Građa za povijest otoka Krka« i »Građa za povijest Domovinskog rata«. Potom je posebna rubrika »Tihi sudac umjetnosti – fra Vinko Fulgencije Fugošić« te odnedavno uvedena rubrika »Poezija«. Na samome kraju nalazimo već ustaljene cjeline »Recenzije i prikazi, osvrti i bilješke«, »In memoriam« te »Izvještaj o radu Povijesnog društva otoka Krka«.

Rubriku *Rasprave i članci* otvara rad Jelene Marohnić »Ulomak rimskog nadgrobnog spomenika iz Baške« (15-20) u kojemu autorica opisuje i tumači spomenik pronađen pri dnu zida stare kamene konobe u Baški, a koji datira u prvu polovicu 2. stoljeća. Marijan Bradanović i Danijel Ciković u prilogu »Crkva Sv. Lovre izvan krčkih gradskih zidina« (21-60) na osnovi arhivskih vijesti i malobrojnih terenskih ostataka, iznose pretpostavke o izgledu crkve. Slijedi rad Petra Runje »Franjevački hospiciji u srednjem vijeku na otoku Krku« (61-70) u kojemu na temelju neobjavljenih arhivskih vrela donosi podatke o franjevcima na Košljunu, njihovu hospiciju pokraj grada i u gradu Krku, te o hospiciju franjevacu opservanata na otočiću Sv. Marka. Posebnu je pažnju autor posvetio plastičnome reljefu Stigmatizacija sv. Franje isklesanom u kamenu koji se nalazi na staroj zgradi smještenoj na trgu, pokraj katedrale, i danas zvanog Kamplin.

»Dalmatski (veljotski) i mletački utjecaji u govorima otoka Krka« (71-88) naziv je rada Nine Spicijarić Paškvan. Autorica prvo razjašnjava pojmove dalmatinski (veljotski) i mletački jezik, a potom na konkretnim primjerima razmatra njihove utjecaje u pojedinim leksemima na govor otoka Krka.

Rad Lovorke Čoralić »Krčki vojnici u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama (18. stoljeće)« (89-109) usmjeren je na raščlambu udjela vojske s otoka Krka u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama: pješastvu i konjaništvu u 18. stoljeću. Osnovu rada čini izvorna građa pohranjena u Archivio di Stato di Venezia. U uvodu autorica donosi opće podatke o mletačkim prekomorskim postrojbama, a potom iznosi konkretne primjere prisutnosti krčkih vojnika u navedenim kopnenim snagama (analizirana je njihova brojnost, način i učestalost bilježenja u vrelima, razmatraju se mjesta djelovanja pojedinih satnija, ukazuje se na neke opće značajke onodobnih vojnika). Prilog radu je zbiran pregled krčkih vojnika zabilježenih u mletačkim prekomorskim kopnenim postrojbama.

Juraj Mužina prikazuje glagoljske natpise i grafite sačuvane u Dubašnici, u mjestu Sveti Anton, na pročelju crkve (na dva prozora i jednom portalu) u prilogu »Kovači – dvi puneštre i jedan portal na crkvi Svetoga Antuna u Dubašnici« (111-121). Nikola Radić u članku »Zvona u Dubašnici« (123-152) iznosi popis i stanje zvona raspoređenih u župi sv. Apolinara Dubašnica, danas sa sjedištem u Bogovićima, uz konstataciju kako je Dubašnica bila bogata zvonima (čak četrnaest, od čega je trinaest aktivnih).

Dijelove putopisa Thomasa Grahama Jacksona (1835. – 1924.) *Dalmatia, the Quarnero and Istria with Cetigne in Montenegro and the Island of Grado*, koji se odnose na otok Krk i Kvarner, iznosi Juraj Lokmer u svom članku »Otok Krk i njegova kulturno-povijesna ba-

ština u putopisu Sir Thomasa Grahama Jacksona s kraja 19. stoljeća (II. dio)« (153-225), koji se nastavlja na članak iz prethodnoga sveska *Krčkoga zbornika*. Osim samih detalja iz putopisa, autor također donosi okolnosti njegova nastanka, relevantne komentare i objašnjenja što omogućava bolje razumijevanje djela.

Posljednji je rad toga tematskoga bloka također nastavak članka iz 69. broja *Krčkog zbornika*, a riječ je o prilogu Ivana Kirinčića »Socijalno-geografska transformacija Općine Malinska-Dubašnica (II. dio)« (227-286). Autor je analizirao socijalno-geografske promjene nastale u drugoj polovici 20. stoljeća u Općini Malinska-Dubašnica kao posljedica općeg razvoja i prijelaza iz tradicionalnoga agrarnog u moderno industrijsko društvo.

Marija Galjanović je za cjelinu *Građa za povijest otoka Krka* priredila dio rukopisa Ivana Galjanovića (1908. – 2007.) o talijanskoj okupaciji otoka Krka i o tome kako su Puntari otjerali ardite iz Punta za Novu godinu 1921. u prilogu »Puntari otjerali ardite iz Punta za Novu godinu 1921.« (289-301).

Dijelove nedavno objavljene knjige Željka Drinjaka *Otok Krk i Domovinski rat* prikazao je Petar Strčić u prilogu »Otok Krk u Domovinskome ratu kao *Neispričana povijest* Željka Drinjaka« (305-321) unutar rubrike *Građa za povijest Domovinskog rata*. Željko Drinjak je utvrdio ulogu Krčana u Domovinskom ratu, opisao je ratni put četvrtog bataljuna 111. brigade hrvatske vojske od obrane omišaljškog aerodroma do vojne akcije Oluja.

Tematski blok *Tihi sudac umjetnosti – fra Vinko Fulgencije Fugošić* posvećen životu i radu fra Fugošića počinje kratkim proslovom »Uvod-inicijativa« (325-326) Gordane Gržetić. Potom Tomislav Galović iznosi podatke o životu, redovničkoj službi, nastavno-pedagoškom, umjetničkom, konzervatorsko-restauratorskom i stručnom te spisateljskom radu fra Fugošića »O. Vinko Fugošić (1916. – 2003.) – vita opusque« (327-337). Perica Dujmović je kroz djela (*Znancima u pohode* i *Franjevački klaustri na hrvatskoj obali*) fra Fugošića prikazao njegova putovanja i oživio njegove impresije s potonjih »Znanci, pohodi, klaustri, obale: putešestvije i tumananja o. Vinka Fugošića« (339-349). Naposljetku, vlastita sjećanja na fra Fugošića opisala je Gordana Gržetić »Svjedočanstva i sjećanja« (351-360).

U cjelini *Poezija* nalazimo poeziju Perice Dujmovića »Vedute što se slijevaju u jugo Plavnika« (365-372) uz kratke biografske podatke iz pera uredništva.

Rubrika *Recenzije i prikazi, osvrti i bilješke* (375-400) sadrži tri prikaza recentnih knjiga domaćih autora vezanih uz povijest otoka Krka i znanstvenoga skupa *Stogodišnjica Prvog svjetskog rata* održanog u Omišlju 28. lipnja 2014. godine.

Sljedeća rubrika *In memoriam* (403-417) sadrži četiri nekrologa – fra Mavru Velniću (Tomislav Galović), o. fra Anđelku Badurini (Tomislav Galović i Juraj Mužina), prim. mr. sc. Ivanu Juraniću (Milan Radić) i fra Petru Runji (Ivan Botica i Tomislav Galović), sve redom zaslužnim Krčanima, što rodnom što radom.

Ovogodišnji je broj *Krčkog zbornika*, kako je već uobičajeno, zaključen *Izvještajem o radu Povijesnog društva otoka Krka* pod naslovom »Rad i izdanja Povijesnog društva otoka Krka od 2009. do 2014. godine« (421-424), koji je sastavio predsjednik društva Milan Radić, a iz kojega doznajemo više o aktivnosti i samoj organizaciji društva.

Ana Biočić